

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Llicenciatura / Màster en Teologia			
Assignatura		(CC) 6B024C Església samaritana. Les respostes de la pandèmia			
Any	2021-2022	Curs		Valor lectiu	1,5 ECTS
Període lectiu	2on semestre	Hores setmanals	1 h	Àrea	
Professor/a	J. R. Marín, X. Morlans i L. Serra			Llengua	Català

Descripció/Justificació

La situació del món actual, aguditzada més recentment per la pandèmia, requereix un seguit de respostes que fan pensar l'Església com a «hospital de campanya», en paraules del papa Francesc. Aquest estil d'Església rep també el nom d'Església samaritana. L'assignatura enfoca dos «problemes» que poden tenir dimensions pròpies però trobant-se en un mateix punt de convergència. Les Esglésies (edificis? comunitats?), almenys a Europa, i especialment en els centres de les grans ciutats han quedat «buides». La societat –el món– ha patit i pateix una pandèmia global. Probablement encara no som suficientment conscients de les conseqüències (econòmiques, humanes, estructurals) d'aquests problemes. Malgrat això no podem esperar. Cal creativitat constant. Cal imaginació (en el sentit més fort de la paraula) per mantenir-se actius, és a dir, per a donar/proposar resposta. El subjecte que vol donar resposta és l'Església. Aquesta Església, però, rep un qualificatiu que gairebé la defineix: «samaritana». En l'actitud samaritana s'intueix no només una manera de fer-actuar sinó, sobretot, una actitud que és llavor de futur. Per això, «ser samaritana» ja és una resposta als reptes plantejats per la pandèmia. I precisament, aquests reptes, gairebé obliguen a «ser samaritana» en el futur, o sigui, sempre.

Requisits i orientacions prèvies

Cap requisit ni orientació prèvia

Objectius

- Confecionar una reflexió conjunta des dels diversos Departaments de la Facultat de Teologia
- Descobrir el «Déu pobre» que es manifesta en situacions d'empobriment
- Aprendre la dimensió crítica i propositiva de la teologia
- Practicar el discerniment moral per esbrinar la resposta evangèlica que, com a Església, cal donar als problemes i als sofriments de persones i col·lectius del món actual

Competències

L'assignatura capacitarà els estudiant per a:

- realitzar un apropament teològic interdepartamental sobre un contingut de gran actualitat
- formular criteris teològics per a la pastoral i criteris pastorals per a la teologia
- comprendre integralment la interrelació entre discerniment des de la realitat i resposta a la realitat
- pensar i actuar «profèticament»

Continguts

1. El poble no confia en la misericòrdia de Déu? Alternatives profètiques
2. «Qui és el meu proïsme?» «Qui s'ha fet proïsme?»
3. Eclesiologia subjacent als projectes pastorals d'acollida
4. Gest profètic: unir el lloc de la litúrgia i el lloc de la caritat
5. Discerniment – interpel·lació: quina voluntat de Déu descobrim en aquesta situació?
6. Discerniment – interpel·lació: quina resposta donem com Església?

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

-Classes magistrals, presentació i anàlisi de textos (bíblics), estudi de casos...

*Primer dia (9 febrer 2022) i últim dia (01 juny 2022) de classe: conjunta entre els tres professors... taula rodona... preguntes

*Distribució:

-Sagrada Escripura:

Febrer: 16, 23

Març 02,16

-Sistemàtica:

Març: 23, 30

Abril: 6, 27

-Moral:

Maig: 4, 11, 18, 25

Avaluació - Criteris

Es valora el seguiment continuat (sostingut) de l'assignatura... fent aportacions orals o per escrit en cada sessió. Aportació en els debats que s'originin. Agudeses a l'hora de preguntar.

*Una prova final, escrita, amb:

-tres preguntes, referides a l'àrea de cada professor

-una pregunta, referida al conjunt

Bibliografia bàsica

- AA.VV., *Enfortir l'esperança en temps de pandèmia*. Càtedra de Pastoral: FTC – AUSP: Quaderns de Pastoral, núm. 246 Barcelona: gener-juny 2020.
- AA.VV., *Esperança després de la COVID-19*. Barcelona: Editorial Claret, 2020.
- ALARCÓN, Marcelo (ed.), *Covid19*, MA-Editores 01/03/2020. (Accessible a les xarxes socials)
- Álvarez-Quintero, F. *La paràbola del «buen samaritano». Análisis metodológico: prefiguración, configuración, refiguración*, Tesi, any 2000. [PDF] unav.edu
- BEDOYA BONILLA, Diego, «Un acercamiento exegético a la paràbola del Samaritano misericordioso (Lc 10,25-37)», a *Cuestiones Teológicas* 34 (2007) 401-421. [PDF] upb.edu.co
- BORGES MENESES, Ramiro Délil, «O Vulnerável segundo a paràbola do Bom Samaritano», a *Revista de Cultura Teológica* 14 (2006). [PDF] pucsp.br
- CHALMERS, Matthew, «Rethinking Luke 10: the parable of the Good Samaritan Israelite», a *JBL* 139 (2020) 543-566.
- CODINA, Víctor, *¿Por qué Dios permite la pandemia y calla? ¿Es un castigo? ¿Hay que pedirle milagros?* *Religión Digital* 22/03/ 2020.
- COROVILLA, Ángel, *Teología en tiempos de pandemia*, *Vida Nueva*, 3.178 (16-22/5/2020), 24-30.
- FRANCESCO, *Fratelli tutti – Germans tots*, Barcelona: Editorial Claret, 2020.
- *La vida después de la pandemia*, Librería Editrice Vaticana 2020. (Accessible a les xarxes socials).
 - *Soñemos juntos: el camino a un futuro mejor*. Barcelona: Plaza Janés 2020. (entrevistat).
 - *Un plan para resucitar*. *Vida Nueva digital*. 2020. Pdf.
- HALIC, Tomas, *Il segno delle chiese vuote. Per una ripartenza del cristianesimo*, Milano: Vita e Pensiero 2020.
- HERMINIO, Otero. *Un plan para resucitar : propuestas para revitalizar las comunidades cristianas en tiempos del coronavirus: intervenciones y propuestas del papa Francisco durante la pandemia del coronavirus y claves de Un plan para resucitar*. Madrid: PPC. 2020.
- KNOWLES, Michael P., «What was the víctima wearing? Literary, econòmic, and social contexts for the parable of the Good Samaritan», a *BibInt* 12 (2004) 145-174.
- Laín Entralgo, Pedro, «La paràbola del samaritano misericordioso (Lc 10:25-37) como propuesta antropològica para la actualidad», a *Perseitas*, 9 (2021). <http://revistas.ucatolicaluisamigo.edu.co/index.php/perseitas/article/view/3907>
- MAZZINGHI, Luca, *Attraversare il deserto, al tempo della pandemia*, www.viandanti.org del 7 aprile 2020
- MOORE, Michael, *¿Un Dios “anti-pandemia”, un Dios “post-pandemia” o un Dios “en-pandemia”* *Religión Digital* 27/03/2020.
- MORA, Gaspar. *La caritat política a Fratelli tutti*. Lliçó inaugural curs 2021-2022. Barcelona: ISCREB.
- MORLANS, Xavier, *El primer anunci cristià ofert als pobres i des dels pobres*, a AA.VV.

Projecte Hospital de Campanya. Una proposta cap a les perifèries, Barcelona: Claret 2018, pp. 73-105.

– Invitació a la fe. Exercicis pràctics. En preparació (Disponible per als alumnes).

POLO MEDINA, Paola, «la Parábola del Samaritano: Una propuesta contracultural», a *Phainomenon* 19 (2020) 205-229. <http://doi.org/10.33539/phai.v19i2.2267>

RAMONET, Ignacio. *La pandèmia y el sistema mundo*. 2020. <https://mondiplo.com/la-pandemia-y-el-sistema-mundo>

SÁNCHEZ, Peio, *La fraternitat de Jesús servidora dels més petits*, a AA.VV. *Projecte Hospital de Campanya. Una proposta cap a les perifèries*, Barcelona: Claret 2018, pp. 107-163.

TORRALBA, Francesc, *Mundo volàtil. Cómo sobrevivir en un mundo incierto e inestable*. Barcelona: Kairós, 2018.